

شناسایی الگوهای شخصیتی نوجوانان و میزان همخوانی آن با شناخت والدین

چکیده:

مقدمه و هدف: مطالعه شخصیت افراد به منظور پیش بینی رفتار در روانشناسی جایگاهی ویژه دارد. هدف از این تحقیق شناسایی الگوهای شخصیتی نوجوانان و تعیین میزان همخوانی در نگرش آنها با نگرش اولیاء ایشان می باشد.

مواد و روش کار: در این مطالعه توصیفی - تحلیلی الگوهای شخصیتی ۴۰۰ نوجوان دختر و پسر ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر یاسوج به وسیله پرسشنامه شخصیتی آیزنک در سال ۱۳۸۲ مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس این پرسشنامه به وسیله ۴۰۰ تن از والدین این دانش آموزان از طریق تکمیل پرسشنامه به وسیله آزمودنی و مصاحبه انجام شد. انتخاب نمونه به صورت خوشه ای و تصادفی ساده در مناطق سه گانه شهر یاسوج می باشد. داده های جمع آوری شده با نرم افزار SPSS و آزمونهای آماری غیر پارامتری مانند ویلکاکسون و کروسکال والیس تجزیه و تحلیل گردید.

یافته ها: میزان همخوانی نگرش نوجوانان و والدین آنها در مورد الگوهای شخصیتی در کل ضعیف تا متوسط برآورد شد. در حیطه مشکل در برقراری ارتباط با دیگران بیشترین درصد در دختران دوره راهنمایی (۷۰/۶ درصد)، در حیطه تمایل به پرخاشگری دانش آموزان پسر دوره راهنمایی (۴۵/۸ درصد)، در حیطه تمایل به کارهای ماجراجویانه پسران دوره دبیرستانی (۷۱/۴ درصد)، در حیطه رعایت نظم و انضباط در دختران دوره راهنمایی (۶۸/۳ درصد)، در زمینه رعایت حقوق دیگران دختران دوره راهنمایی (۵۸/۳ درصد) و در زمینه اضطراب و نگرانی در دختران دوره دبیرستان (۸۳/۱ درصد) بود.

بحث و نتیجه گیری: متوسط میزان برون گرایی دانش آموزان کمتر از میانگین مطالعات پیشین بود، ولی در زمینه مقیاس های دیگر مانند: روان پریشی، روان رنجوری و دروغ سنجی بالاتر از میانگین تحقیقات دیگر بود. از متغیرهای مورد بررسی فقط بی سوادی مادر تأثیر معنی داری بر مقیاس های برون گرایی داشت یعنی کودکان مادران بی سواد کمتر برون گرا بودند. بنابراین این پیشنهاد می گردد مطالعات بیشتری در این زمینه صورت گیرد تا به عنوان راهنمایی کوچک برای اولیاء و مربیان مدارس مورد استفاده قرار گیرد.

واژه های کلیدی: نوجوان، الگوهای شخصیتی، میزان همخوانی

*دکتر صدیقه ابراهیمی

**علی کامکار

***عزیزالله پورمحمودی

****عبد الواحد ظریفی

*متخصص اطفال، استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دانشکده پزشکی، گروه اطفال

**کارشناس ارشد روانشناسی، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، مدیریت آموزشی

***کارشناس ارشد تغذیه، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، آموزشکده بهداشت، گروه تغذیه

****کارشناس ارشد زبان انگلیسی، مربی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج، دانشکده پزشکی، گروه دروس عمومی

تاریخ وصول: ۱۳۸۳/۶/۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۳/۱۲/۲۵

مؤلف مسئول: دکتر صدیقه ابراهیمی

پست الکترونیکی: sedighehebrah@yahoo.com

مقدمه

جنسی صورت می گیرد. این تغییرات نوجوانان را به فشارهای زندگی حساس می کند. در این دوره است که شخصیت نوجوان مطرح می شود. نوجوان در این دوره تمایلات و خواهشهای متضادی دارد که تحت تأثیر عوامل بیولوژیکی و عوامل اجتماعی قرار دارد. حالات هیجانی در دوره بلوغ غنی تر شده و گاهی به صورت حساسیت و هیجان شدید خود را نشان می دهد. مخالفت با نزدیکان مخصوصاً والدین و اعضاء خانواده به صورتهای مختلف بروز می کند. فضای عاطفی و حمایت اجتماعی بر خانواده در تشکیل زیر بنای شخصیت نوجوان نقش حیاتی ایفا می کند.

بسیاری از ناسازگارهای نوجوانان از خانواده نشأت می گیرد. عدم درک نوجوان باعث کشمکش بین آنان و والدین می شود. عدم اطلاع والدین از طرز صحیح رفتار با فرزندان هم از خطرهای ریشه ای و اساسی در سوء رفتار و ناهنجاریهای تربیتی آنان است. از جمله این مشکلات رفتاری اعتیاد و سوء استفاده دارویی، بزهکاری و شکست در مراحل تحصیلی می باشد. شناخت والدین از نوجوان و درک متفاوت نوجوانی از مسائل و کاهش استرسهای نوجوان در یاری آنان در بکارگیری استراتژیهای مقابله ای مناسب و خلق محیطی سازنده نقش بسزایی خواهد داشت [۱].

ضرورت شناخت همه جانبه نوجوان و طرز برخورد با او، پژوهشگران را بر آن داشت تا قدمی

زندگی اجتماعی امروز بسیار پیچیده است و شخصیت در آن نقش عمده ای ایفا می کند. در تعیین شخصیت یک فرد یادگیری بیش از وراثت مؤثر است و می توان کودکان و نوجوانان را هدایت کرد که الگوهای خوب شخصیت را در خود پرورش دهند. شخصیت شامل کل وجود فرد است و وضعیت عمومی بدن، مهارتها، رغبتها، امیدها، احساسات و هیجانها، وضع ظاهری، عادتها، هوش، خصوصیات اخلاقی، فعالیتها، معتقدات و افکار فرد را در بر می گیرد. شخصیت شامل آنچه فرد امروز است و آنچه امید دارد که بشود می باشد.

مطالعه شخصیت افراد به منظور پیش بینی رفتارشان در روانشناسی جایگاهی ویژه دارد و شناخت و شخصیت فردی قدیمی ترین و پیچیده ترین سوالی است که در زمینه شناخت انسان مطرح بوده است. روشن نمودن این نکته که چگونه می توان شخصیت یک فرد را شناخت مستلزم آن است که روشهایی برای ارزیابی متغیرهای مربوط به شخصیت در دست باشد. در بسیاری از موارد لازم است مطالعه، شناخت و ارزیابی شخصیت، عینی بوده و عاری از سوگیری باشد؛ به عبارت بهتر برای کشف قوانین رفتار لازم است که خصوصیات روانی با اعداد و ارقام نشان داده شود [۸].

یکی از بحرانی ترین دوره زندگی هر فرد ورود به دوره نوجوانی می باشد که در این دوره یک سری تغییرات فیزیکی، شناختی، اجتماعی، روانی و

پژوهشی که به وسیله براهنی و رحیمی نژاد (۱۳۷۲) با عنوان استاندارد کردن پرسشنامه شخصیتی نوجوانان آیزنک بر روی دانش آموزان پسر و دختر ۱۲ تا ۱۸ ساله تهران انجام گرفت ۹ ماده به آن اضافه نمودند که مجموع سئوالات به ۹۰ سؤال افزایش یافته است. این پرسشنامه دارای ۴ مقیاس برون گرایی، روان رنجوری، روان پریشی و دروغ سنجی است که سئوالات در شش حیطه شامل: مشکل در برقراری ارتباط با دیگران (حیطه ۱)، پرخاشگری (حیطه ۲)، تمایل به کارهای ماجراجویانه (حیطه ۳)، رعایت نظم و انضباط (حیطه ۴)، رعایت حقوق دیگران (حیطه ۵) و داشتن هرگونه اضطراب و نگرانی (حیطه ۶) تقسیم بندی شد [۲، ۳ و ۴].

اطلاعات به دست آمده با مقایسه نیم رخ روانی تنظیم شده که از قبل وجود داشت تقسیم بندی و تعداد دانش آموزان با نمره نرمال بالا و پایین تعیین گردید. در تحلیل داده های آماری به علت پراکندگی داده ها بیشتر از روشهای آماری غیر پارامتری مانند: آزمون ویلکاکسون^(۲) و کروسکال والیس^(۳) و در تعیین میزان همخوانی پاسخ سئوالات بین والدین و فرزندان از آماره کاپا استفاده گردید.

1-Eysenck Personality Questionnaire
2-Wilcoxon Singed Ranks
3-Kruskall Wallis Test

در مسیر کاهش نقص ها و کمبود های موجود در شناخت مشکلات نوجوان بردارند. بر این اساس هدف از انجام این مطالعه تبیین وضعیت و کیفیت شخصیت نوجوان به کمک معیارهای عینی شخصیتی و بررسی نگرش نوجوان به مشکلات زندگی و شناخت فاکتورهای وابسته و راههای مقابله با آن و مقایسه آن با ارزیابی نگرش والدین به این مشکلات و توانایی های فرزندانشان در مقابله با این مشکلات می باشد.

مواد و روش ها

در این پژوهش توصیفی - تحلیلی الگوهای شخصیتی ۴۰۰ نوجوان دختر و پسر ۱۲ تا ۱۸ ساله شهر یاسوج در سال ۱۳۸۲ به وسیله پرسشنامه شخصیتی آیزنک^(۱) مورد ارزیابی قرار گرفت و سپس این پرسشنامه به منظور ارزیابی شناخت والدین این نوجوانان از فرزندانشان به وسیله ۴۰۰ تن از والدین آنها تکمیل گردید. تکمیل پرسشنامه به وسیله آزمودنی و مصاحبه بود. همچنین تأثیر متغیرهای سن، شغل، تحصیلات و وضعیت مالی اولیا بررسی گردید.

انتخاب نمونه به صورت خوشه ای و تصادفی ساده در مناطق سه گانه شهر یاسوج بوده است. ابزار تحقیق پرسشنامه شخصیتی آیزنک بوده است که دارای ۸۱ ماده است که در نرم ایرانی در

یافته ها

نمره والدین و نوجوانان در موارد برون گرایی، روان رنجوری ، روان پریشی و دروغ سنجی با استفاده از تستهای غیر پارامتری پراکندگی بررسی گردید. نتایج نشان داد فقط سن مادر و امتیاز دروغ سنجی برای نوجوانان پراکندگی نرمال داشته است (جدول ۱).

جدول ۲ مقایسه نمرات کسب شده به وسیله نوجوانان بر حسب مقطع تحصیلی و جنس را در ۶ حیطة شامل ؛ مشکل در برقراری ارتباط با دیگران، تمایل به پرخاشگری ، تمایل به کارهای ماجراجویانه ، رعایت نظم و انضباط، رعایت حقوق دیگران و داشتن هر گونه اضطراب و نگرانی را نشان می دهد.

بر اساس تست غیر پارامتری ویلکاکسون نشان داده شد که در مقایسه امتیاز به دست آمده برای دانش آموزان و والدین، امتیاز والدین به طور معنی داری ($p=0/01$) با امتیازات به دست آمده به وسیله دانش آموزان در مقیاس روان رنجوری متفاوت است و در بقیه موارد تفاوت معنی داری مشاهده نشد، این بدان معناست که در بقیه موارد همخوانی نسبتاً خوبی بین والدین و دانش آموزان وجود داشته است .

نتایج نشان داد که ۲۰۷ نفر پسر (۵۱/۹ درصد) و ۱۹۳ نفر دختر (۴۸/۱ درصد) مورد بررسی قرار گرفتند که از این تعداد ۱۵۳ نفر (۳۸ درصد) در دوره راهنمایی و ۲۴۷ نفر (۶۲ درصد) در دوره متوسط تحصیل می کردند . از والدین که به سئوالات پاسخ دادند ۱۸۵ نفر (۴۶/۳ درصد) زن و ۲۱۵ نفر (۵۳/۸ درصد) مرد بودند.

همخوانی پاسخ های داده شده به سئوالات به وسیله والدین و نوجوانان از طریق آماره کاپا مورد بررسی قرار گرفت . بر این اساس بیشترین میزان همخوانی (کاپا) در مورد سئوال ۱ (۰/۵۸۱) در زمینه علاقه نوجوانان به زندگی در یک محیط پر جنب جوش و پر هیجان بوده است و کمترین میزان کاپا در مورد سئوال ۲۸ (۰/۲۱۸) در زمینه این که اگر فرزندان حرفه های زشت بزنند سعی در جلوگیری از آن می کنید یا نه؟، بوده است . در سئوالات مربوط به آگاهی والدین از اضطراب و نگرانی نوجوانان در روابط آنها با دیگران و پرخاشگری میزان همخوانی کم بوده و میزان همخوانی در سئوالات دیگر متوسط بوده است . در کل میزان همخوانی ضعیف تا متوسط برآورد می شود .

جدول ۱: توزیع سن والدین و دانش آموزان و نمرات کسب شده و صدکهای مربوط به آن

متغیر	آماره	میانگین	انحراف معیار	صدک ۲۵	صدک ۵۰ (میانه)	صدک ۷۵
سن دانش آموز	۱۵/۱۵	۱/۹۰	۱۴	۱۵	۱۷	
سن پدر	۴۷/۲۵	۵/۶۴	۴۴	۴۸	۵۰	
سن مادر	۴۰/۶۳	۵/۲۲	۳۷	۴۰	۴۴/۲۵	
نمره برون گرایی دانش آموز	۶۱/۱۸	۱۳/۲۰	۵۳/۵۷	۶۰/۷۱	۷۱/۴۲	
نمره روان رنجوری دانش آموز	۵۶/۲۵	۱۷/۷۵	۴۵	۵۵	۷۰	
نمره روان پریشی دانش آموز	۴۱/۱۲	۱۷/۶۶	۲۷/۲۷	۴۰/۹۰	۵۴/۵۴	
نمره دروغ سنجی دانش آموز	۵۵/۰۷	۱۴/۹۵	۴۵	۵۵	۶۵	
نمره برون گرایی ولی	۶۰/۱۵	۱۱/۸۵	۵۲/۶۷	۶۰/۷۱	۶۷/۸۵	
نمره روان رنجوری ولی	۵۳/۴۲	۱۷/۵۸	۴۵	۵۵	۶۵	
نمره روان پریشی ولی	۴۰/۶۵	۱۸/۷۹	۲۷/۲۷	۴۰/۹۰	۵۴/۵۴	
نمره دروغ سنجی ولی	۵۶/۰۸	۱۵/۳۱	۴۵	۵۵	۶۵	

جدول ۲: مقایسه نمرات کسب شده به وسیله نوجوانان بر حسب مقطع تحصیلی و جنس در ۶ حیطه

نمرات	تعداد	درصد	حیطه ۱ (درصد)	حیطه ۲ (درصد)	حیطه ۳ (درصد)	حیطه ۴ (درصد)	حیطه ۵ (درصد)	حیطه ۶ (درصد)	جنس و مقطع تحصیلی
۸۳	۴۰	۷۰/۶	۲۸/۴	۵۶/۵	۶۹/۸	۵۸/۳	۵۹/۳	دختران راهنمایی	
۱۲۴	۶۰	۵۹	۳۴/۸	۴۷/۱	۶۶/۸	۵۴/۹	۸۳/۱	دختران دبیرستان	
۲۰۷	۱۰۰	۶۴/۸	۳۱/۶	۵۱/۸	۶۸/۳	۵۶/۶	۷۱/۲	کل	
۶۹	۳۶	۵۴	۴۵/۸	۷۰/۵	۵۵	۴۵/۲	۵۱/۴	پسران راهنمایی	
۱۲۳	۶۴	۴۸/۶	۳۶/۸	۷۲/۳	۵۹/۲	۴۹	۶۱/۲	پسران دبیرستان	
۱۹۲	۱۰۰	۵۱/۳	۴۱/۳	۷۱/۴	۵۷/۱	۴۷/۱	۵۶/۳	کل	

تأثیر تحصیلات پدر و مادر بر نمرات به دست آمده مورد بررسی قرار گرفت که بر اساس تست کروسکال والیس نمره برون گرایی برای دانش آموزان با مادران بی سواد با میانگین ۵۷/۱۴ و میزان $p=0.04$ نسبت به مواردی که مادران مدرک سیکل به بالا داشته اند، پایین تر بوده است که به طور معنی داری بر کم شدن نمره برون گرایی در این افراد مؤثر است، همچنین اثر تحصیلات پدر بر نمره دانش آموزان بررسی گردید که تفاوت معنی داری دیده نشده و در مقایسه شغل پدر و مادر بر نمرات کسب شده به وسیله دانش آموزان پرسشنامه آیزنک نیز تغییرات معنی داری مشاهده نگردید. همچنین نمرات در این پارامترها از شغل پدر و مادر تأثیر نمی گیرند.

در جدول ۳ نمرات دانش آموزان بر اساس وضعیت مالی خانواده نشان داده شده است. نمره روان رنجوری در افرادی که از سطح مالی بالایی

برخوردار بودند به طور معنی داری ($p=0.04$) بیشتر از بقیه بوده است، با این وجود، این تعداد هنوز در محدوده طبیعی قرار داشت. نمرات برون گرایی ، روان رنجوری، روان پریشی و دروغ سنجی دانش آموزان بر اساس درصد و بر اساس نمودارهای نرم شده بررسی گردید ۸۴/۷۰ درصد از افراد امتیاز برون گرایی نرمال داشته و ۱۵/۳ درصد افراد امتیاز بیش از ۷۵ درصد داشته اند و نمرات کمتر از ۲۵ درصد مشاهده نگردید ۸۴/۹۰ درصد از افراد امتیاز روان رنجوری نرمال و ۱۰/۳ درصد امتیاز بالای ۷۵ درصد و ۴/۹ درصد کمتر از ۲۵ درصد داشتند. ۷۵/۳ درصد از افراد امتیاز روان پریشی نرمال و ۲/۳ درصد امتیاز بالای ۷۵ درصد و ۲۰/۸ درصد امتیاز کمتر از ۲۵ درصد داشته اند ۸۸/۳ درصد افراد امتیاز دروغ سنجی نرمال و ۶/۳ درصد امتیاز بالای ۷۵ درصد و ۲ درصد امتیاز زیر ۲۵ درصد داشته اند.

جدول ۳: مقایسه وضعیت مالی و نمرات کسب شده به وسیله دانش آموزان

وضعیت مالی	نمرات	برون گرایی	روان رنجوری	روان پریشی	دروغ سنجی
	میانگین	۶۰/۹۵	۷۰/۶۶	۵۱/۲۱	۵۰/۳۳
ضعیف	میانگین	۶۴/۲۸	۷۵	۵۰	۴۵
	انحراف معیار	۱۴/۷۵	۱۸/۳۰	۱۳/۷۹	۱۲/۷۴
متوسط	میانگین	۶۱/۹۴	۵۴/۹۵	۴۱/۶۱	۵۵/۱۸
	میانگین	۶۴/۲۸	۵۵	۴۰/۹۰	۵۵
	انحراف معیار	۱۳/۷۲	۱۷/۵۳	۱۸/۶۵	۱۶/۶۱
	میانگین	۶۰/۶۹	۵۵/۵۰	۴۰/۲۱	۵۵/۶۸
خوب	میانگین	۶۰/۷۱	۵۵	۴۰/۹۰	۵۵
	انحراف معیار	۱۲/۶۱	۱۷/۱۸	۱۷/۷۱	۱۴/۳۱
	میانگین	۶۱/۱۴	۵۶/۸۱	۴۱/۶۱	۵۴/۴۶
عالی	میانگین	۶۰/۷۱	۵۵	۴۵/۴۵	۵۲/۵۰
	انحراف معیار	۱۳/۷۸	۱۸/۰۷	۱۶/۰۷	۱۴/۴۶
	میانگین	۶۱/۱۳	۵۶/۱۵	۴۱/۱۷	۵۵/۱۲
تعداد کل	میانگین	۶۰/۷۱	۵۵	۴۰/۹۰	۵۵
	انحراف معیار	۱۳/۱۷	۱۷/۶۶	۱۷/۶۵	۱۴/۹۳

بحث و نتیجه گیری

در پرتو استعمال روز افزون آزمونها، سازمان دهی، راهنمایی و هدایت تحصیلی با معیارهای علمی امکان پذیر شده است.

یافته ها نشان داد در مقایسه نگرش والدین و نوجوانان به مشکلات، میزان همخوانی در کل ضعیف تا متوسط بوده است.

در بررسی سئوالات در شش حیطه طبقه بندی شده مشاهده گردید که ۶۴/۸ درصد از دانش آموزان دختر در برقراری ارتباط با دیگران و در تعامل ۵۱/۳ درصد از پسران در این زمینه با اشکال مواجه هستند. در ضمن دانش آموزان دختر دوره راهنمایی (۷۰/۶ درصد) در این میان بیش از همه با این مسئله درگیرند.

۴۱/۳ درصد از دانش آموزان پسر در حیطه پرخاشگری جواب مثبت داده اند و در مقابل تنها ۳۱/۶ درصد از دانش آموزان دختر تمایل به پرخاشگری داشته اند. بیشترین پرخاشگری در پسران مربوط به دانش آموزان پسر دوره راهنمایی است که ۴۵/۸ درصد بوده است.

۷۱/۴ درصد از دانش آموزان پسر تمایل به کارهای ماجراجویانه داشتند و در مقابل در ۵۱/۸ درصد از دختران این تمایل دیده شد. بیشترین میزان تمایل مربوط به پسران دبیرستانی گزارش شده است.

۵۷/۱ درصد از دانش آموزان پسر و ۶۸/۳ درصد از دختران به رعایت نظم و انضباط پایبند بودند و بیشترین میزان آن در دختران دوره راهنمایی دیده شد (۶۹/۸ درصد). در زمینه رعایت حقوق دیگران در مورد پسران ۴۷/۱ درصد و دختران ۵۶/۶

درصد پاسخها موافق بوده است که بیشترین آن در دختران دوره راهنمایی (۵۸/۳ درصد) گزارش شده است.

در زمینه اضطراب و نگرانی بیشترین آنان در دختران دبیرستانی (۸۳/۱ درصد) بوده است. نتایج به دست آمده نشان دهنده میزان بالای استرس و نگرانی در دانش آموزان دبیرستانی است. سایر پارامترها برای دانش آموزان و اولیاء محاسبه گردید و امتیاز به دست آمده در دو گروه به طور معنی داری ($p = 0/01$) در مقیاس روان رنجوری متفاوت می باشد و در بقیه موارد تفاوتی مشاهده نگردید، این بدان معناست که در بقیه موارد همخوانی خوبی بین والدین و دانش آموزان وجود دارد، اما در زمینه روان رنجوری که نشان دهنده اضطراب و نگرانی و عدم تعادل عاطفی و طرز پاسخ به هیجانات و محرکهای گوناگون زندگی است والدین شناخت خوبی از فرزندان خود ندارند. با توجه به نتایج به دست آمده امتیاز نرمال در مقیاس برون گرایی ۸۱/۵ درصد، روان رنجوری ۸۴/۹ درصد، روان پریشی ۷۶/۶ درصد و در مورد دروغ سنجی ۹۱/۵ درصد است این نشان دهنده این است که کمترین میزان نرمال در مقیاس روان پریشی مشاهده می شود که این نشان دهنده آمادگی بیشتر این نوجوانان در از هم گسستگی و روان پریشی نسبت به بقیه مقیاس ها می باشد.

بالاترین میزان نرمال در زمینه دروغ سنجی است که نشان دهنده عدم پذیرش نکات منفی و تحجر فکری و رعایت هنجارها در مقررات جامعه در

نوجوانان می باشد. در مقایسه میانگین نمرات دانش آموزان شهر تهران (۱۳۷۲) [۲] با یاسوج مشاهده گردید که برون گرایی دانش آموزان تهرانی از دانش آموزان یاسوجی بیشتر است، اما در بقیه مقیاسها روان رنجوری ، روان پریشی و دروغ سنجی موضوع عکس این مطلب را نشان می دهد؛ خصوصاً میانگین مقیاس دروغ سنجی در یاسوج از تهران بیشتر است. تفاوت چشمگیر مشاهده شده در مقیاس دروغ سنجی در تحقیقی که در انگلیس (۱۹۷۵) [۵] انجام شد نیز مشهود است که نشان گر این است که دانش آموزان شهر یاسوج تمایل در رعایت هنجارها و مقررات جامعه دارند و از طرفی می تواند نشان دهنده باورهای مذهبی بالاتر در دانش آموزان شهر یاسوج باشد. در تحقیقی که به وسیله حسینی (۱۳۷۱) انجام شده است نشان دهنده این واقعیت است که گروه با اعتقادات و باورهای مذهبی بالاتر نمره دروغ سنج بالاتری خواهند داشت و این تفاوت معنی دار است [۶]. در مقیاس روان رنجوری سن دختران و پسران تفاوت وجود دارد، اما این تفاوت معنی دار نیست؛ به عبارت دیگر اضطراب که نقش اساسی در روان رنجوری دارد دارای تظاهرات مشابهی در سه جامعه است و تفاوت محیط تأثیر زیادی در نحوه بروز آن ندارد. قابل ذکر است که روان رنجوری در دوران ۱۲ تا ۱۳ سالگی در پسران بیشتر بوده و از سن ۱۳ تا ۱۸ سالگی در دختران بیشتر است .

در زمینه مقیاس روان پریشی در مقایسه با دانش آموزان تهرانی [۳] بالاتر است. این موضوع در مورد دانش آموزان انگلیسی [۵] نیز صادق است، البته

این تفاوت میانگین در سنین ۱۲ تا ۱۶ سالگی در دختران چشمگیر تر است .

عوامل مؤثر بر مقیاسها نیز مورد بررسی قرار گرفت و مشاهده گردید که تحصیلات مادر تأثیر معنی داری بر کم شدن نمره برون گرایی دارد و بی سوادی مادر در کاهش برون گرایی دانش آموزان مؤثر بوده است، اما تحصیلات پدر بر هیچکدام از مقیاسها تأثیر معنی داری نداشته است . شغل پدر و مادر نیز بر پارامترها تأثیر گذار نبوده است .

وضعیت مالی از عوامل تأثیر گذار بوده است . در افرادی که از سطح مالی پایین تری برخوردار بوده اند مقیاس روان رنجوری به طور معنی داری از بقیه گروهها بیشتر بوده است . در مقیاس روان پریشی نیز افرادی که وضع مالی خوبی ندارند افزایش مختصری مشاهده شد، اما تفاوت معنی دار نبوده است .

با توجه به یافته های به دست آمده پیشنهاد می گردد مطالعات بیشتری در این زمینه صورت گیرد تا به عنوان راهنمایی کوچک برای اولیاء و مربیان مدارس مورد استفاده قرار گیرد .

تشکر و تقدیر

بدین وسیله از شورای پژوهشی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی یاسوج که در انجام این پژوهش ما را یاری نمودند تشکر و تقدیر می شود.

Agreement between Adolescents and their Parents Recognition of Personality Patterns

Ebrahimi S*,
Kamkar A**,
Poormahmody A ***,
Zarifi A ****.

*Assistant Professor of Pediatric,
Yasuj University of Medical Sciences
**MSc in Psychology ,Yasuj University
of Medical Sciences
***MSc in Nutrition, Yasuj University
of Medical Sciences
****MSc in English, Yasuj University
of Medical Sciences

KEYWORDS :
Adolescence ,
Personality Patterns,
Agreements

Received: 6/6/1383
Accepted:25/12/1383

Corresponding Author: Ebrahimi S
E-mail: sedighehebrah@yahoo.com

ABSTRACT

Introduction & Objective: Study of an individuals' personality is much significant in predicting his behavior. This study aimed at determining personality patterns for adolescents and its agreement with their parents' viewpoints in this regard.

Materials & Methods: In this descriptive – analytical study, the personality pattern of 400 male and female students(aged 12-18) at guidance and high-schools in Yasuj were studied using the personality questionnaire of Eysenck in 1382. The students' parents also completed the same questionnaire. Sampling method was cluster and simple random. Then the data were analyzed using SPSS and non-parametrical tests such as Wilcoxon, Kruskal Wallis.

Results: The correlation between the students and their parents' personality patterns proved to be week or moderate. Guidance School girls had the most difficulty in establishing relations with others (70.6%); guidance school boys were the most quarrelsome (45.8%); high-school boys were the most adventurous (71.4%); guidance school girls were the most observant of rules and regulations (68.3%); guidance school girls were also the most observant of others' rights (58.3%); and high school girls experienced the most stress and anxiety (83.1%).

Conclusion: The average rate of extroversion with these subjects was lower than that of other studies; however, the average rate of psychosis, neurosis and telling lie was higher. From the variables studied, only the illiteracy of mother had a significant effect on extroversion. Further studies are recommended so that appropriate guidelines can be developed for parents and instructors.

REFERENCES:

- [۱] منصور - م . در ترجمه ساخت پدیداری و تحول شخصیت . مالی - لی (مؤلف). چاپ اول . تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۸ : ۵.
- [۲] مرکز آموزش و پرورش سازمان زندانها. دفترچه آزمون پرسشنامه شخصیتی نوجوانان آیزنک . تهران : سازمان زندانها، ۱۳۷۵: ۷.
- [۳] براهنی - م ن ، رحیمی نژاد - ع . استاندارد کردن پرسشنامه شخصیتی نوجوانان آیزنک روی دانش آموزان دختر و پسر ۱۲-۱۸ ساله تهرانی . تهران: دفتر تحقیقات آموزش و پرورش ، ۱۳۷۲: ۱۰.
- [۴] پورپاک - ع م . مطالعه عاملی پرسشنامه شخصیت نوجوانان آیزنک . تهران : دفتر تحقیقات آموزش و پرورش ، ۱۳۷۲ : ۱۵.
- [5] Eysenck HJ , Eysenck SBG . Manual of Eysenck personality questionnaire (junior and adult). London: Hodder and Stouyhton ;1975; 12.
- [۶] حسینی - آ. آسیب پذیری روان تنی در برابر استرس . پایان نامه کارشناسی ارشد . تهران: دانشگاه تربیت مدرس، ۱۳۷۱: ۴۹.